

Od redakcji

Wegetarianizm, weganizm, frutarianizm, fleksitarianizm, witarianizm... – jeszcze do niedawna terminy te odnosiły się do zjawisk oraz praktyk funkcjonujących na obrzeżach kultury i dominujących dyskursów akademickich. Dzisiaj weganizm stał się jednym z relatywnie łatwo dostępnych rekwizytów tożsamości. Jest coraz popularniejszym stylem życia i filozofią, a nawet, jak dzieje się to w Wielkiej Brytanii, uznany został za wierzenie filozoficzne podlegające ochronie na mocy tej samej ustawy, która ochroną obejmuje między innymi wiek, rasę czy orientację seksualną. Wegetarianizm i weganizm niezmiennie generują nowe postawy, pogłębiając nasze rozumienie żywieniowych aspektów relacji człowiek – zwierzę – natura. Dieta bezmięsna odbywa fascynującą podróż przez epoki, stając się jednocześnie nośnikiem idei społeczno-kulturowych i odzwierciedlając dylematy, niepokoje oraz nadzieje kolejnych pokoleń. Znamienne jest również to, że zaproponowane przez amerykańską badaczkę Laurę Wright studia nad weganizmem wkroczyły do świata akademii, otwierając nowe przestrzenie badawcze i umożliwiając wyznaczanie nowych punktów przecięć perspektyw literaturoznawczych, kulturoznawczych, socjologicznych, psychologicznych oraz filozoficznych.

Tom monograficzny *Transfiguracje weganizmu*, który oddajemy do Państwa rąk, jest próbą uchwycenia złożoności szeroko rozumianej idei weganizmu i jej nieustannej ewolucji. Eseje, które składają się na publikację, odzwierciedlają z jednej strony bogactwo perspektyw badawczych, z drugiej natomiast odsłaniają zróżnicowanie praktyk wegańskiego stylu życia. Autorzy podejmują kwestie związane z historycznymi uwarunkowaniami diety bezmięsnej, konfrontują się z wieloznacznością pojęcia weganizmu oraz zgłębiają jego filozofię. Badają socjologiczny wymiar weganizmu, formy jego konsumpcji oraz dylematy moralne, wobec których stają

Od redakcji

wszyscy ci, którzy pragną kierować się w życiu zasadą niekrzywdzenia żadnych istot żyjących. Jest wreszcie fikcyjny, wyobrażony wymiar weganizmu, który zachęcił badaczy do przyglądnięcia się reprezentacjom diet bezmięsnych w tekstach literackich, gdzie jak w soczewce odbija się istota relacji pomiędzy zwierzętami ludzkimi i nie-ludzkimi.

Zapraszamy do lektury!

Marzena Kubisz i Agata Sitko

 <https://orcid.org/0000-0002-0194-472X>, <https://orcid.org/0000-0002-6104-7115>